

Prethodno priopćenje

UDK 238.1

Krescencije Sepe

KATEKIZAM KATOLIČKE CRKVE¹

Zaključno bih još želio reći nešto o “Katekizmu Katoličke crkve” ili “Kompendiju (kratkim pregledu) katoličkog nauka vjere i morala”.

Tisak i televizija su, kao što znate, o **Katekizmu Katoličke crkve** govorili 25. lipnja ove godine prigodom njegova službenog odobrenja sa strane Svetog Oca. S razlogom se može predviđati da će mu prigodom njegova skorašnjeg objavljivanja posvetiti još veću pozornost. Ovaj je katekizam preporučila Biskupska sinoda 1985. godine, a želio ga je, kao što je poznato, Sveti Otac, koji je 10. srpnja 1986. za to ustanovio Komisiju kardinala i biskupa pod predsjedanjem prefekta Kongregacije za nauk vjere. Kao tajnik Kongregacije za kler, ne mogu vam, dakle, o tome puno reći, ali kao predstavnik jednog ureda Svete Stolice nadležnog za katehezu, ne mogu niti izbjeći da ne kažem o njemu nekoliko riječi.

Katekizam Katoličke crkve valja, prije svega, povezati s **Općim katehetskim direktorijem**. Znamo da se treći dio Direktorija sastoji od dva poglavlja. Prvo donosi opće kriterije za izbor sadržaja (37-46), a drugo pruža popis vjerskih istina (47-69) što ga je već tada, 1971. godine, sastavila Kongregacija za nauk vjere.

Katekizam Katoličke crkve u stanovitom smislu ima zamijeniti ovo drugo po-

¹ Izvadak iz predavanja “Kateheza i Crkva budućnosti. Prema katehezi trećeg tisućljeća” mons. Krescencija SEPE, tajnika kongregacije za kler.

glavlje trećeg dijela istog Direktorija i stoga, po sebi, ne bi smio niti dokinuti niti bitno izmijeniti postojeće katehetsko zakonodavstvo.

Čini nam se, nadalje, važnim još jedno upozorenje. Skorašnje objavljivanje Katekizma Katoličke crkve ne bi, naime, smjelo izazvati dojam da je sada jedini ili glavni problem kateheze u suvremenom svijetu katekizamska knjižica. Bilo bi i suviše naivno misliti da se veliki dio problema s kojima se mora sučeliti katehetska djelatnost i koje sam pokušao navesti u svom intervjuu može riješiti izdavanjem jednog katekizma. Izdavačka komisija s pravom naglašava da je katekizam samo “jedno (iako povlašteno, ali ne jedino niti isključivo) sredstvo kateheze”.² Osim toga, ni sama kateheza ne predstavlja sveukupnost služenja Riječi u Crkvi. Tu su također “evangelizacija, homilija, teološko istraživanje, vjeronaučna nastava, slavljenje Riječi...”³

U ovom međunarodnom skupu osjećam se dužnim osvrnuti se i na jednu važnu primjedbu. Među kateheticarima se, naime, strahuje da je Katekizam Katoličke crkve neka vrst pokušaja da se nametne katehetski monolitizam u Crkvi.

Da takvom strahu nema mjesta, mogu potvrditi i same riječi Svetog Oca Ivana Pavla II, koji je 15. studenog 1986, pozdravljajući Papinsku komisiju za pripremu Katekizma, rekao sljedeće: “Katekizam što ste ga pozvani izraditi stavlja se na trag velike crkvene tradicije sa svrhom ne da nadomjesti biskupijske ili nacionalne katekizme, već da im bude “orijentacionom točkom”. On, dakle, ne želi biti oruđe bezdušne “uniformnosti”, već značajna pomoć da se zajamči “jedinstvo vjere”, koje je bitna dimenzija onog jedinstva Crkve što proizlazi iz jedinstva Oca, Sina i Duha Svetoga.”

I sama praksa što ju je slijedila naša Kongregacija za kler u ovom postkoncilskom razdoblju, smješta se na trag ove tradicije koju spominje Sveti Otac te stoga smatramo da se ne može govoriti o nekoj politici katehetskog monolitizma. Posljednja su desetljeća obilježena velikim napor-

om oko sastavljanja novih katekizama za djecu, adolescente i odrasle. Kongregacija ne samo da nije ometala, nego je često i poticala ova nastojanja, jer je smatrala i smatra da je važno da svako kulturno područje posjeduje autoritativnu potvrdu katoličke vjere u kojoj se mogu naći svi kršćani i koja će služiti kao doktrinarni orijentir u katehetskoj formaciji.

Kada bi, potom, netko išao međusobno uspoređivati sve nacionalne katekizme i katehetske direktorije što ih je odobrila Kongregacija za kler, bez sumnje bi ustanovio da na ovom području nema nikakva oblika monolitizma niti nivelirajuće jednoličnosti. Oni se među sobom znatno razlikuju, iako su svi valjani i svi sastavljeni u skladu sa zahtjevima **Općeg katehetskog direktorija**.

Moramo, nažalost, ustanoviti da neke zemlje, zbog razumljivih povijesnih ili gospodarskih razloga, još uvijek nemaju ni organizacijskih struktura ni kompetentnog osoblja koje bi moglo izraditi nacionalne katekizme. U raznim, pak, drugim zemljama samim biskupima predstavlja veliku poteškoću složiti se i oko same formulacije nacionalnog katekizma.

Međutim, i vjernici jednog naroda ili jednog kulturnog područja, koji se često veoma razlikuju u društveno-crkvenom pogledu, moraju biti u stanju naći se zajedno u formulacijama istog katekizma. Ovaj zadatak u jednom pluralističkom i višekulturnom okružju nije nimalo jednostavan. Mučno i naporno traganje za jedinstvenim izričajem, u kojemu će se moći prepoznati svi kršćani određenog područja i koji će istovremeno kršćanskoj vjeri omogućiti djelotvornu i utjelovljenu prisutnost, jest temeljni zadatak kateheze.

To je ono što svi želimo i što se zalažemo ostvariti.

*S talijanskoga prevela.
s. Ana Thea Filipović*

2 Informativni dossier, str. 28.
3 Isto.